EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 4.11.2020
COM(2020) 692 final

2020/0313 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009 muuttamisesta myöntämällä unionin yleinen vientilupa tiettyjen kaksikäyttötuotteiden vientiin unionista Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 aikomuksestaan erota unionista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan nojalla. Unioni neuvotteli 50 artiklan mukaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa sopimuksen[1] eroamiseen sovellettavista järjestelyistä, jäljempänä ’erosopimus’, ottaen huomioon puitteet, jotka sääntelevät kyseisen valtion myöhempiä suhteita unioniin, Erosopimuksen ehtojen mukaan Yhdistynyt kuningaskunta ei ole enää Euroopan unionin jäsenvaltio 31 päivästä tammikuuta 2020 eikä unionin primääri- ja sekundäärilainsäädäntöä enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan siirtymäkauden päätyttyä 31 päivänä joulukuuta 2020.

Kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta 5 päivänä toukokuuta 2009 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 428/2009[2], jäljempänä ’asetus’, luodaan kaksikäyttötuotteiden vientiä koskeva yhteinen valvontajärjestelmä jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin (EU) kansainvälisten sitoumusten ja velvoitteiden mukaisesti. Kyseisen asetuksen nojalla kaksikäyttötavaroiden vienti kolmansiin maihin edellyttää lupaa. Tällainen lupa voi olla yksittäinen tai yleinen lupa taikka koontilupa.

Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 428/2009 vahvistetaan tiettyjen kaksikäyttötuotteiden kolmansiin maihin tietyin edellytyksin tapahtuvassa viennissä käytettävät unionin yleiset vientiluvat. Tämän tarkoituksena on tukea EU:n kilpailukykyä, taata tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille unionin viejille, varmistaa korkeatasoinen turvallisuus ja täyttää kansainväliset velvoitteet. Asetuksen liitteessä II a vahvistetaan unionin yleinen vientilupa (”EU001”), jota käytetään tietyissä vähäriskisissä liiketoimissa, kuten viennissä Australiaan, Kanadaan, Japaniin, Uuteen-Seelantiin, Norjaan, Sveitsiin, mukaan luettuna Liechtenstein, ja Amerikan yhdysvaltoihin.

Yhdistyneen kuningaskunnan ero unionista vaikuttaa kaksikäyttötuotteiden kauppaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä. Neuvoston asetusta (EY) N:o 428/2009 sovellettaessa kaksikäyttötuotteiden vienti EU:sta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan edellyttää 1 päivästä tammikuuta 2021 alkaen sen jäsenvaltion toimivaltaisen kansallisen viranomaisen antamaa vientilupaa, johon viejä on sijoittautunut. Tästä aiheutuisi jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja EU:n viejille merkittävä hallinnollinen rasite, joka vaikuttaisi niiden kilpailukykyyn.

Jotta voidaan lieventää näitä riskejä ja Yhdistyneen kuningaskunnan eron vuoksi EU:n kilpailukykyyn kohdistuvia vaikutuksia, on aiheellista lisätä Yhdistynyt kuningaskunta asetuksen liitteeseen II a ja näin ollen valvoa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan suuntautuvaa vientiä unionin yleisen vientiluvan EU001 puitteissa. Yhdistynyt kuningaskunta olisi lisättävä EU001-lupaa käyttäviä maita koskevaan luetteloon seuraavista syistä:

---

[1] Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (”erosopimus”) (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

[2] EUVL L 134, 29.5.2009, s. 1.

- Yhdistynyt kuningaskunta on asiaankuuluvien kansainvälisten sopimusten osapuoli ja kansainvälisten asesulkujärjestelyjen jäsen, ja se noudattaa täysimääräisesti asiaankuuluvia velvoitteita ja sitoumuksia;
- Yhdistynyt kuningaskunta harjoittaa oikeasuhteista ja riittävää valvontaa aiottuun lopulliseen käyttöön ja käytön kiertämisvaaraan liittyviin näkökohtiin puuttumiseksi tehokkaasti tämän asetuksen säännösten ja tavoitteiden mukaisesti.

Sen vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan lisääminen EU001-lupaa käyttävien maiden luetteloon ei vaikuta kielteisesti EU:n eikä kansainväliseen turvallisuuteen, mutta sillä varmistetaan valvonnan yhden- ja johdonmukainen soveltaminen kaikkialla EU:ssa ja tarjotaan unionin viejille tasapuoliset toimintaedellytykset.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Kaksikäyttötuotteita koskevassa EU:n vientivalvontajärjestelmässä vientiluvat antaa tavallisesti kansallinen toimivaltainen viranomainen tapauskohtaisen arvion perusteella. Jos Yhdistyneeseen kuningaskuntaan suuntautuvassa viennissä vaadittaisiin erityistä lupaa, tämä aiheuttaisi viejille ja toimivaltaisille viranomaisille luultavasti merkittäviä hallinnollisia rasitteita ja saattaisi synnyttää epätasapuolisia toimintaedellytyksiä jäsenvaltioiden viejille ja häiritä siten sisämarkkinoiden ja yhteisen kauppapolitiikan sujuvaa toimintaa. Näitä häiriötekijöitä voitaisiin lieventää lisäämällä Yhdistynyt kuningaskunta EU001-luvan piiriin kuuluvien määräpaikkojen luetteloon. Tämä ehdotus on siten johdonmukainen niiden varautumistoimenpiteiden kanssa, jotka toteutetaan, jos Yhdistynyt kuningaskunta eroaa ilman sopimusta.

Kun lisäksi otetaan huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta on tärkeä kaksikäyttötuotteiden vientikohde ja noudattaa kaikkia asiaankuuluvia kansainvälisiä velvoitteita ja sitoumuksia, Yhdistyneen kuningaskunnan lisääminen EU001-luvan piiriin kuuluvien määräpaikkojen luetteloon on johdonmukainen myös kansainvälistä turvallisuutta ja EU:n turvallisuutta koskevien tämän asetuksen tavoitteiden kanssa sekä sen kanssa, miten kaksikäyttötuotteiden vientiä muihin valtioihin (jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vastaavassa tilanteessa asetuksen tavoitteiden kannalta) valvotaan EU:n lainsäädännön nojalla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 207 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ei sovelleta, koska kansainvälinen kauppa kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Asetusehdotusta pidetään oikeasuhteisena, koska sillä ei aiheuteta suhteettomia kaupan häiriöitä eikä liiallisia hallinnollisia rasitteita EU:sta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan suuntautuvalle viennille eikä vaaranneta kansainvälistä turvallisuutta ja EU:n turvallisuutta. Sillä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi, eikä sillä oteta käyttöön mitään laajempia muutoksia.

- **Toimintatavan valinta**

Tällä ehdotuksella puututaan erittäin rajattuun yksittäistilanteeseen eikä sillä aiheuteta juurikaan muutoksia. Koska EU001-luvan piiriin kuuluvien kolmansien maiden luettelo vahvistetaan asetuksessa ja koska komissio ei ole toimivaltainen lisäämään muita maita kyseiseen luetteloon, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus näyttää olevan ainoa soveltuva toimintatapa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta, koska kyseessä on poikkeuksellinen yksittäistapaus.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Yhdistyneen kuningaskunnan eroon unionista liittyvän erityisyyden ja tilanteen jatkuvan muuttumisen vuoksi julkisen kuulemisen järjestämiselle oli huomattavia rajoitteita. Eri sidosryhmät ja jäsenvaltioiden edustajat ovat kuitenkin tuoneet esille Yhdistyneen kuningaskunnan erosta aiheutuvat vaikeudet ja esittäneet niihin mahdollisia ratkaisuja.

- **Vaikutustenarviointi**

Paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti vaikutustenarviointia ei tarvittu tilanteen poikkeuksellisen luonteen vuoksi. Ehdotetun vaihtoehdon lisäksi ei ole olemassa muita olennaisesti erilaisia toimintavaihtoehtoja.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus ei vaikuta perusoikeuksien soveltamiseen eikä niiden suojaamiseen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta.

2020/0313 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009 muuttamisesta myöntämällä unionin yleinen vientilupa tiettyjen kaksikäyttötuotteiden vientiin unionista Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29 päivänä maaliskuuta 2017 aikomuksestaan erota unionista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan nojalla. Unioni neuvotteli 50 artiklan mukaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa erosopimuksen[3]. Erosopimuksen ehtojen mukaan Yhdistynyt kuningaskunta ei ole enää Euroopan unionin jäsenvaltio 31 päivästä tammikuuta 2020 eikä unionin primääri- ja sekundäärilainsäädäntöä enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Yhdistyneessä kuningaskunnassa siirtymäkauden päätyttyä 31 päivänä joulukuuta 2020.

(2) Neuvoston asetuksella (EY) N:o 428/2009[4] otetaan käyttöön kaksikäyttötuotteiden vientiä koskeva yhteinen valvontajärjestelmä, jotta voidaan suojata unionin turvallisuutta ja kansainvälistä turvallisuutta ja taata tasapuoliset toimintaedellytykset unionin viejille.

(3) Asetuksessa (EY) N:o 428/2009 vahvistetaan ”unionin yleiset vientiluvat”, joilla helpotetaan tiettyihin kolmansiin maihin suuntautuvan kaksikäyttötavaroiden vähäriskisen viennin valvontaa. Tällä hetkellä unionin yleistä vientilupaa nro EU001 voivat käyttää Australia, Kanada, Japani, Uusi-Seelanti, Norja, Sveitsi, mukaan luettuna Liechtenstein, sekä Amerikan yhdysvallat.

(4) Yhdistynyt kuningaskunta on asiaankuuluvien kansainvälisten sopimusten osapuoli ja kansainvälisten asesulkujärjestelyjen jäsen, ja se noudattaa täysimääräisesti asiaankuuluvia velvoitteita ja sitoumuksia.

---

[3] Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

[4] Neuvoston asetus (EY) N:o 428/2009, annettu 5 päivänä toukokuuta 2009, kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 134, 29.5.2009, s. 1).

(5) Yhdistynyt kuningaskunta harjoittaa oikeasuhteista ja riittävää valvontaa, jotta aiottuun lopulliseen käyttöön ja käytön kiertämisvaaraan liittyviin näkökohtiin voidaan puuttua tehokkaasti asetuksen (EY) N:o 428/2009 säännösten ja tavoitteiden mukaisesti.

(6) Yhdistyneen kuningaskunnan lisäämisen EU001-lupaa käyttävien maiden luetteloon ei odoteta vaikuttavan kielteisesti EU:n turvallisuuteen eikä kansainväliseen turvallisuuteen.

(7) Koska Yhdistynyt kuningaskunta on tärkeä unionissa tuotettavien kaksikäyttötuotteiden vientikohde, on aiheellista lisätä Yhdistynyt kuningaskunta unionin yleisen vientiluvan nro EU001 kattamia määräpaikkoja koskevaan luetteloon, jotta varmistetaan yhden- ja johdonmukainen valvonta kaikkialla unionissa, tarjotaan unionin viejille tasapuoliset toimintaedellytykset ja vältetään tarpeeton hallinnollinen rasite unionin turvallisuutta ja kansainvälistä turvallisuutta vaarantamatta.

(8) Koska Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista synnyttää olosuhteet, joissa on toteutettava kiireellisiä toimia, on tarpeen mahdollistaa se, että Yhdistyneen kuningaskunnan lisäämistä unionin yleisen vientiluvan nro EU001 piiriin koskevia tämän asetuksen säännöksiä voidaan soveltaa nopeasti. Sen vuoksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 428/2009 liite II a seuraavasti:

(1) Korvataan otsikko ”Vienti Australiaan, Kanadaan, Japaniin, Uuteen-Seelantiin, Norjaan, Sveitsiin, mukaan luettuna Liechtenstein, ja Amerikan yhdysvaltoihin” seuraavasti:

”Vienti Australiaan, Kanadaan, Japaniin, Uuteen-Seelantiin, Norjaan, Sveitsiin, mukaan luettuna Liechtenstein, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Amerikan yhdysvaltoihin”;

(2) Lisätään 2 osaan ilmaisun ”Sveitsi, mukaan luettuna Liechtenstein” jälkeen seuraava:

”- Yhdistynyt kuningaskunta (sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen soveltamista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan liitteessä 2 olevan 47 kohdan mukaisesti, jossa luetellaan erosopimuksen 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut unionin oikeuden säännökset)[5]”.

2 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

[5] EUVL C 66 I, 19.02.2019, s. 1.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*